

LEGIONELLA-PNEUMONI 2000

Uge 36, 2001

Anmeldte tilfælde

I 2000 blev i alt anmeldt 92 tilfælde af legionella-pneumoni, 53 mænd og 39 kvinder. Medianalderen var 56 år, spændvidde [13-92 år]. For 72 tilfælde blev diagnosen konfirmeret, tabel 1, mens laboratorieresultaterne i 20 tilfælde understøttede diagnosen uden at være konklusive. Halvtreds (54%) patienter havde en kendt disponerende faktor, ni (10%) var tidligere raske, 33 (36%) var uoplyst. Seksten (17%) patienter døde, heraf havde mindst 11 en disponerende faktor. Amtsfordeling af konfirmerede tilfælde erhvervet i Danmark fremgår af tabel 2. I alt 42 (46%) anmeldelser blev først modtaget efter en rykker.

Tabel 1. Antal anmeldte tilfælde af legionella-pneumoni, 2000

Kategori	To- tal	Konf. diagn.	Disp. faktor	Dø- de
Rejserelat.	18	17	7	4
Nosokomial	15	12	14	5
Andre DK	59	43	29	7
I alt	92	72	50	16

Tabel 2. Anmeldte konfirmerede tilfælde af legionella-pneumoni erhvervet i Danmark 2000 (1999)

Amt	2000	(1999)	Incidens pr. mio.
Kbh.s komm.	9	(5)	18,2
Frb. komm.	3	(1)	33,2
Københavns	6	(7)	9,8
Frederiksborg	4	(0)	10,9
Roskilde	4	(6)	17,3
Vestsjællands	2	(7)	6,8
Storstrøms	0	(1)	0,0
Bornholms	0	(0)	0,0
Fyns	8	(6)	17,0
Sønderjyllands	2	(0)	7,9
Ribe	0	(2)	0,0
Vejle	4	(4)	11,5
Ringkøbing	4	(1)	14,7
Århus	6	(8)	9,4
Viborg	1	(3)	4,3
Nordjyllands	1	(6)	2,0
Andet	1	(1)	-
I alt	55	(58)	10,3

Rejserelaterede tilfælde

En femtedel af tilfældene var rejserelaterede, tabel 1. Sytten var relateret til udlandet, ét til et hotel i Danmark, hvor der også forekom et tilfælde i 1999. Fire patienter havde opholdt sig i Frankrig, tre i Italien, to i Portu-

gal, seks havde været i andre europæiske lande, én i Tyrkiet og én i USA.

Danmark deltager i det europæiske netværk EWGLI (European Working Group for Legionella Infections), som bl.a. overvåger rejserelaterede tilfælde. SSI får besked, hvis der registreres mere end ét tilfælde af legionærsygdom inden for to år med relation til samme sted (ophobning), oftest et hotel. I 2000 var danske turister involveret i fire ophobninger.

Nosokomielle tilfælde

Der blev anmeldt 15 (16%) nosokomielle tilfælde, tabel 1, herudover har CAS registreret ét ikke-anmeldt tilfælde. Dødeligheden var 31%, hvilket svarer til de foregående år. Fordeling på sygehus fremgår af tabel 3. Et tilfælde regnes for sikkert nosokomielt ved sygdomsdebut 10 dage eller mere efter indlæggelse eller inden for to dage efter udskrivelse, og som muligt nosokomielt ved sygdomsdebut to til ni dage efter indlæggelse. Herudover kan andre forhold gøre sig gældende. Der kan stadig være usikkerhed om, hvorvidt et sygehus er smitekilden, idet patienter bl.a. overflyttes, bliver udskrevet og genindlagt.

Tabel 3. Nosokomielle tilfælde af legionella-pneumoni fordelt på sygehus, 2000, se tekst

Sygehus	Sikre	Mulige	Total
Gentofte	0	1	1
Hvidovre	1	0	1
Odense	5	2	7
Rigshospitalet	0	1	1
Roskilde	1	0	1
Køge	0	1	1
Sankt Hans	1	0	1
Skive	1	0	1
Vejle	0	1	1
Århus Amts	0	1	1
I alt	9	7	16

Tilfælde uden for hospital i Danmark

I alt 64% af anmeldte tilfælde var erhvervet uden for hospital i Danmark, tabel 1. For at sandsynliggøre en mulig smittekilde skal der foreligge et dyrkningsisolat fra både patient og vandprøve. For tre patienter blev samme stamme påvist ved dyrkning både hos patient og i brugsvand i eget hjem. To var beboere i samme etageejendom med fælles brugsvandsanlæg, og de blev syge med en måneds

mellemrum, EPI-NYT 36/00. For syv patienter var angivet en smittekilde, som ikke kunne sandsynliggøres, for de resterende 49 (83%) var smittekilde uoplyst.

Laboratoriediagnostik

På SSI blev der i 2000 påvist 85 tilfælde af legionella-pneumoni, opgjort efter kriterier beskrevet i EPI-NYT 21/95 og 24/96. Otte tilfælde er ikke anmeldt.

PCR var positiv for 55 patienter og var den analyse, der var positiv for flest patienter. I 10 tilfælde blev diagnosen kun påvist ved PCR. Selvom PCR er en både sensitiv og specifik metode, bliver tilfælde, der kun er påvist ved PCR, ikke betragtet som konfirmerede tilfælde, hverken i Danmark eller internationalt. De skal derfor altid forsøges konfirmeret ved en anden analyse.

Fra 31 tilfælde blev Legionella isole-ret ved dyrkning af prøver fra nedre luftveje, i 16 tilfælde L. pneumophila serogruppe 1 (L.p. sg. 1), i otte tilfælde L.p. sg. 3, EPI-NYT 43/98. De øvrige var sg. 4 (tre tilfælde), sg. 5 (ét tilfælde), sg. 6 (to tilfælde) samt ét tilfælde forårsaget af L. micdadei. Bedømt efter disse resultater skyldes en relativ stor del af legionærsygdom andre serogrupper end L.p. sg. 1. Dette er især udtalt for nosokomielle infektioner. Baseret på dyrkningspåviste tilfælde fra 1994-2000 er andre serogrupper end sg. 1 årsag til over 70% af de nosokomielle tilfælde. Analyser på markedet til påvisning af legionella-antigen i urinprøver påviser i praksis kun sg. 1 antigen, og de er derfor ikke velegnede til diagnostik af nosokomial infektion.

Rejserelaterede tilfælde 2001

SSI har indtil august allerede rapporteret 19 tilfælde til EWGLI. Syv var relateret til rejse til Tyrkiet, heraf havde fire boet på samme hotel. Hotellet benyttes ikke længere af danske rejsebureauer. Danske turister har indtil nu været involveret i seks ophobninger. Erfaringsmæssigt er der også rejserelaterede tilfælde om efteråret, og det er vigtigt, at tilfældene bliver anmeldt hurtigt.

(M. S. Nielsen, S. Samuelsson, Epidemiologisk afd., S. Uldum, ALMOS, O. B. Jepsen, CAS)

Patienter med påvist infektion med *Listeria monocytogenes*

2. kvartal 2001 sammenlignet med 2000

	2. kvartal 2001	2. kvartal 2000	Hele året 2000
Mor/barn infektion	1	1	7
Sepsis	8	6	24
Meningitis	5	0	8
Andet	0	0	0
I alt	14	7	39

(AMTI)